

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง รูปแบบปลูกฝังค่านิยมความรักชาติสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้พิจารณาจากคำมัธยฐาน หรือค่ากลางของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในแต่ละประเด็นความคิดเห็นที่ได้ทำการศึกษา และผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การปลูกฝังให้รักชาติ
2. การปลูกฝังให้รักศาสนา
3. การปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์
4. การปลูกฝังให้รักภาษาไทย
5. การปลูกฝังให้รักประเพณีไทย
6. การปลูกฝังให้รักมารยาทไทย
7. การปลูกฝังให้รักอาหารไทย
8. การปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย
9. การปลูกฝังให้รักดนตรีไทย
10. การปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยทั้ง 10 ขั้นตอน นำเสนอตามลำดับขั้นการพัฒนาค่านิยมสำหรับเด็กปฐมวัยของ บลูม (Bloom, 1972, pp. 34-35) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนไว้ 5 ระดับ คือ

1. ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving)
2. ขั้นการตอบสนอง (Responding)
3. ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing)
4. ขั้นการจัดระบบ (Organizing)
5. ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization)

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 3 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	ให้เด็กมีความภาคภูมิใจที่เกิดมาในแผ่นดินไทยโดยใช้กิจกรรมการดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับประเทศไทย การร้องเพลงปลุกใจ การร้องเพลงชาติ การเคารพชาติ	5.00	.25	1
2.	สนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องของบุคคลที่ทำชื่อเสียงให้ประเทศไทย	5.00	1.00	3
3.	ให้เด็กรู้จักสัญลักษณ์ของประเทศ เช่น เพลงชาติไทย ธงชาติไทย	5.00	.25	1
4.	ให้เด็กรู้จักรูปร่างลักษณะ สีและ ความหมายของแต่ละสีในธงชาติไทย	5.00	1.00	3
5.	ให้เด็กรู้ความเป็นมาของชาติ โดยการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์	5.00	1.00	3
6.	พาเด็กไปทัศนศึกษาพิพิธภัณฑ์หรือสถานที่ที่แสดงผลงานของบรรพบุรุษที่รักชาติไว้	5.00	1.00	3
7.	นำพฤติกรรมนิสัยของคนไทยในปัจจุบันมายกตัวอย่างให้เด็กทราบ เช่น คนไทยไม่นิยมใช้ของไทย ไม่อดทนรอคอย	4.00	1.00	7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ฝึกให้เด็กยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทย	5.00	.00	1
2.	ฝึกให้เด็กร้องเพลงชาติไทยให้ถูกต้อง	5.00	.25	2
3.	ช่วยผู้ใหญ่ติดธงชาติที่โรงเรียนหรือที่บ้านในโอกาส วันสำคัญต่าง ๆ	5.00	1.00	3
4.	จัดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องชาติไทยในโอกาสต่าง ๆ	4.00	1.00	4
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	เปรียบเทียบสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของประเทศไทย กับประเทศอื่น ๆ ให้เด็กฟัง เช่น ประเทศที่มีทะเลทราย	4.00	.00	4
2.	เล่านิทานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวีรชนไทย	5.00	1.00	1
3.	ท่องคำคล้องจองสั้น ๆ เล่น เมืองไทยเรานี้แสนดีหนักหนา ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว	5.00	1.00	1
4.	ให้เด็กบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น ช่วยกัน รักษาความสะอาด	5.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลงชาติ	4.00	1.00	2
2.	ให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียนจนเป็นนิสัย	4.00	1.00	2
3.	การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ในการเคารพธงชาติ ที่เด็กเห็นและปฏิบัติตาม	5.00	.00	1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	การยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ	5.00	1.00	1

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กมีความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นในแผ่นดินไทย โดยใช้กิจกรรมการดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับประเทศไทย การร้องเพลงปลุกใจ การร้องเพลงชาติ การเคารพชาติและให้เด็กรู้จักสัญลักษณ์ของประเทศ เช่น เพลงชาติไทย ธงชาติไทย มากที่สุด รองลงมาได้แก่ 7 สนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องของบุคคลที่ทำชื่อเสียงให้ประเทศไทย ให้เด็กรู้จักรูปร่างลักษณะ สีและความหมายของแต่ละสีในธงชาติไทย ให้เด็กรู้ความเป็นมาของชาติ โดยการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ พาเด็กไปทัศนศึกษาพิพิธภัณฑ์หรือสถานที่ ๆ แสดงผลงานของบรรพบุรุษที่รักษาชาติไว้ และนำพฤติกรรมนิสัยของคนไทยในปัจจุบันมายกตัวอย่าง ให้เด็กทราบ เช่น คนไทยไม่นิยมใช้ของไทย ไม่อดทนรอคอย

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกให้เด็กยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฝึกให้เด็กร้องเพลงชาติไทยให้ถูกต้อง ช่วยผู้ใหญ่อติตตองชาติที่โรงเรียนหรือที่บ้านในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องชาติไทยในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมเล่นิทานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวีรชนไทย ท่องคำคล้องจองสั้น ๆ เช่น เมืองไทยเรานี้แสนดี หนักหนา ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว และให้เด็กบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น ช่วยกันรักษาความสะอาดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเปรียบเทียบสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ให้เด็กฟัง เช่น ประเทศที่มีทะเลทราย

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ในการเคารพธงชาติที่เด็กเห็น และปฏิบัติตามมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สันทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลงชาติไทยและการให้เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียนจนเป็นนิสัย

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักชาติ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมการยืนตรง เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทยมากที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางศาสนา เช่น โรงเรียน มีพระพุทธรูป มีโต๊ะหมู่บูชาให้เด็กเห็น	5.00	1.00	2
2.	นิมนต์พระ เชิญ บาทหลวง หรือโต๊ะอิหม่าม มาโรงเรียน ในโอกาส อันควร	5.00	1.00	2
3.	สอนให้เด็กรู้จักวัด โบสถ์และมัสยิดโดยการดูวิถีทัศน์ หรือพาไปทัศนศึกษา	5.00	.50	1
4.	ให้เด็กได้รู้จักสัญลักษณ์ของศาสนาที่ตนนับถือ	5.00	1.00	2
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ฝึกให้เด็กสำรวจตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าพระหรือนักบวช ในศาสนาของตน	5.00	1.00	2
2.	ฝึกให้เด็กรู้จักการแสดงความเคารพที่ถูกต้องตามหลัก ศาสนาของตน เช่น การไหว้ การกราบ	5.00	1.00	2
3.	ฝึกให้เด็กร้องเพลงธรรมะสั้น ๆ	4.00	1.00	6
4.	ให้เด็กฟังนิทานชาดกหรือนิทานที่เกี่ยวกับเรื่องของ ศาสนาที่ตนนับถือ	5.00	1.00	2
5.	ฝึกให้เด็กนั่งสมาธิและบอกถึงประโยชน์ของการ นั่งสมาธิ	5.00	1.00	2
6.	จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันคริสต์มาส ฯลฯ	5.00	.50	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ชั้นการเห็นคุณค่า				
1.	เปรียบเทียบคนที่ทำความดีกับความชั่วให้เด็กเห็นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่นเด็กที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่กับเด็กที่ทำร้ายพ่อแม่	5.00	1.00	2
2.	ให้เด็กรู้ว่าการเชื่อฟังคำสั่งสอนของศาสนาจะเกิดผลดีต่อตนเอง เช่น ได้รับคำชมเชยเมื่อทำความดี	4.00	1.00	3
3.	ให้เด็กสวดมนต์ในระหว่างเข้าแถวตอนเช้าและก่อนนอนเป็นประจำทุกวัน	5.00	.00	1
ชั้นการจัดระบบ				
1.	ฝึกให้เด็กแยกพฤติกรรมที่ควรทำกับไม่ควรทำ เช่น การพูดไม่ดีแล้วไม่มีเพื่อนกับการพูดดีแล้วมีเพื่อนมาก	4.00	1.00	2
2.	ให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา และยึดมั่นในคำสั่งสอนของศาสนาโดยการทำตามผู้ใหญ่	5.00	1.00	1
ชั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	ให้เด็กสวดมนต์โดยไม่ต้องสั่งให้ทำและทำเป็นประจำทุกวัน	5.00	1.00	1
2.	เด็กสามารถสวดมนต์ได้ถูกต้อง	5.00	1.50	3
3.	เด็กแสดงความเคารพสัญลักษณ์ของศาสนา	5.00	1.00	1

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า ในชั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กรู้จักวัด โบสถ์และมัสยิด โดยการดูวิดีโอทัศน์หรือพาไปทัศนศึกษามากที่สุด

รองลงมาได้แก่ ๗ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางศาสนา เช่น โรงเรียนมีพระพุทธรูป มีโต๊ะหมู่บูชาให้เด็กเห็น นิมนต์พระ เชิญบาทหลวงหรือโตะอิหม่าม มาโรงเรียนในโอกาสอันควร และให้เด็กได้รู้จักสัญลักษณ์ของศาสนาที่ตนนับถือ

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันคริสต์มาส ฯลฯ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฝึกให้เด็กสำรวจตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าพระหรือนักบวชในศาสนาของตน ฝึกให้เด็กรู้จักการแสดงความรักที่ถูกต้องตามหลักศาสนาของตน เช่น การไหว้ การกราบ ให้เด็กฟังนิทานชาดกหรือนิทานที่เกี่ยวกับเรื่องของศาสนาที่ตนนับถือ ฝึกให้เด็กนั่งสมาธิและบอกถึงประโยชน์ของการนั่งสมาธิ และการฝึกให้เด็กร้องเพลงธรรมะสั้น ๆ

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กสวดมนต์ในระหว่างเข้าแถวตอนเช้าและก่อนนอนเป็นประจำทุกวันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เปรียบเทียบที่ทำความดีกับความชั่วให้เด็กเห็นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่น เด็กที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่กับเด็กที่ทำร้ายพ่อแม่ และให้เด็กรู้ว่าการเชื่อฟังคำสั่งสอนของศาสนาจะเกิดผลดีต่อตนเอง เช่น ได้รับคำชมเชยเมื่อทำความดี

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา และยึดมั่นในคำสั่งสอนของศาสนาโดยการทำตามผู้ใหญ่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฝึกให้เด็กแยกพฤติกรรมที่ควรทำกับไม่ควรทำ เช่น การพูดไม่ดีแล้วไม่มีเพื่อนกับการพูดดีแล้วมีเพื่อนมาก

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักศาสนา ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กสวดมนต์โดยไม่ต้องสั่งให้ทำและทำเป็นประจำทุกวัน และเด็กแสดงความเคารพสัญลักษณ์ของศาสนามากที่สุด รองลงมาได้แก่ เด็กสามารถสวดมนต์ได้ถูกต้อง

ตารางที่ 5 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์ และราชวงศ์

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กเกิดความรักในองค์พระมหากษัตริย์และราชวงศ์ เช่น การมีพระบรมฉายาลักษณ์ไว้ในห้องเรียน	5.00	1.00	1
2.	ดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ รวมทั้งข่าวประจำพระราชสำนัก	5.00	1.00	1
3.	ทำสมุดภาพพระมหากษัตริย์และราชวงศ์	5.00	1.00	1
4.	ฟังเพลงสรรเสริญพระบารมีและสนทนาเกี่ยวกับเพลง	5.00	1.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ฝึกให้เด็กแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พระบรมสาทิสลักษณ์ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีมหาราชา	5.00	1.00	1
2.	ร่วมกิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เช่น การประดับธงชาติไว้หน้าบ้าน การจัดนิทรรศการ	5.00	1.00	1
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	ฝึกร้องเพลงที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ เช่น เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีมหาราชา	5.00	1.00	1
2.	ทัศนศึกษาโครงการในพระราชดำรินในห้องดิน	5.00	1.00	1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
3.	ให้เด็กเห็นความสำคัญของพระมหากษัตริย์ โดยการยกตัวอย่างประกอบภาพ การที่พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทุกคน เช่น ทรงพระราชทานสิ่งของช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติ	5.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	เล่าเรื่องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ได้และแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมเมื่อกล่าวถึง	5.00	1.00	1
2.	เด็กบอกเหตุผลที่ตนเองรักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์	5.00	1.00	1
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	แสดงความเคารพเมื่อเดินผ่านพระบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมสาทิสลักษณ์	5.00	1.00	2
2.	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี	5.00	.50	1
3.	แสดงความเคารพพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง	5.00	1.00	2
4.	นำพระบรมราชาโชวาทหรือพระราชดำรัสมาปฏิบัติ เช่น ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์	5.00	1.00	2

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เด็กเกิดความรักในองค์พระมหากษัตริย์และราชวงศ์ เช่น การมีพระบรมฉายาลักษณ์ไว้ในห้องเรียน การดูวีดิทัศน์

เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ รวมทั้งข่าวประจำพระราชสำนัก การทำสมุดภาพพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ การฟังเพลงสรรเสริญพระบารมีและสนทนาเกี่ยวกับเพลงมากที่สุด

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การฝึกให้เด็กแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์ เพลงสรรเสริญพระบารมีเพลงสดุดีมหาราชา และการร่วมกิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เช่น การประดับธงชาติไว้หน้าบ้าน การจัดนิทรรศการฉายาลักษณ์ไว้ในห้องเรียนมากที่สุด

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การฝึกร้องเพลงที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ เช่น เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีมหาราชา ทศนศึกษาโครงการในพระราชดำรินี้อื่นๆ และให้เด็กเห็นความสำคัญของพระมหากษัตริย์ โดยการยกตัวอย่างประกอบภาพ การที่พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทุกคน เช่น ทรงพระราชทานสิ่งของช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติมากที่สุด

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การเล่าเรื่องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ได้และแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมเมื่อกล่าวถึง และเด็กบอกเหตุผลที่ตนเองรักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์มากที่สุด

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมีมากที่สุด รองลงมา แสดงความเคารพเมื่อเดินผ่านพระบรมฉายาลักษณ์หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ แสดงความเคารพพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และการนำพระบรมราชาโหวาหรือพระราชดำรัสมาปฏิบัติ เช่น ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์

ตารางที่ 6 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	ฝึกทักษะภาษาไทยโดยการเล่านิทาน เล่นเกม และร้องเพลง	5.00	1.00	2
2.	ให้เด็กท่องคำคล้องจองง่ายๆ	5.00	.50	1
3.	ให้เด็กรู้จักตัวอักษรไทย โดยใช้กิจกรรม เช่น การจับคู่ภาพ – ตัวอักษร	5.00	1.00	2
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ฝึกพูด – ฟัง คำสุภาพ และการทักทาย	5.00	.00	1
2.	ฝึกมารยาทในการพูดและการฟังที่ดี	5.00	.00	1
3.	ฝึกการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและการใช้คำที่เหมาะสม	4.00	1.00	3
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	ให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง เช่น การพูดสุภาพทำให้มีเพื่อนมาก การพูดสื่อสารให้เข้าใจ	5.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	เด็กแยกตัวอักษรไทยกับตัวอักษรภาษาอื่นได้	4.00	1.00	1
2.	ให้เด็กที่มีชื่อเล่นภาษาอื่นได้ทดลองตั้งชื่อตนเองเป็นภาษาไทย	4.00	1.00	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	ฝึกให้เด็กไม่พูดคำหยาบ	5.00	.00	1
2.	ฝึกการพูดภาษาไทยให้ถูกต้อง	5.00	1.00	2

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กท่องคำคล้องจองง่าย ๆ มากที่สุด รองลงมา ฝึกทักษะภาษาไทย โดยการเล่านิทาน เล่นเกม และร้องเพลง ให้เด็กรู้จักตัวอักษรไทย โดยใช้กิจกรรม เช่น การจับคู่ภาพ – ตัวอักษร

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกพูด – ฟัง คำสุภาพ และการทักทาย และฝึกมารยาทในการพูดและการฟังที่ดี มากที่สุด รองลงมา ฝึกการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและการใช้คำที่เหมาะสม

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง เช่น การพูดสุภาพทำให้มีเพื่อนมาก การพูดสื่อสารให้เข้าใจมากที่สุด

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กที่มีชื่อเล่นภาษาอื่นได้ทดลองตั้งชื่อตนเองเป็นภาษาไทย และให้เด็กแยกตัวอักษรไทยกับตัวอักษรภาษาอื่นได้มากที่สุด

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักภาษาไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกให้เด็กไม่พูดคำหยาบ มากที่สุด รองลงมา ฝึกการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

ตารางที่ 7 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	เล่าเรื่องหรือนิทานเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีไทย ให้เด็กฟัง เช่น ประเพณีวันลอยกระทงที่เราลอยเพื่ออะไร	5.00	0.25	3
2.	ดูภาพเกี่ยวกับกิจกรรมในวันประเพณีไทยต่าง ๆ จาก วีดิทัศน์ รูปภาพ ฯลฯ	5.00	.00	1
3.	ร้องเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีไทย เช่น เพลงลอยกระทง เพลงวันสงกรานต์	5.00	.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	จัดสถานการณ์จำลองงานวันประเพณีไทยให้เด็กเข้าร่วม	5.00	.00	1
2.	สร้างสรรค์งานศิลปะเกี่ยวกับประเพณีไทย เช่น หล่อเทียน จำนำพรรษา ประดิษฐ์กระทง	5.00	1.00	2
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	บอกวิธีการอนุรักษ์ประเพณีไทย	4.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	ปฏิบัติตนตามกรอบของประเพณีไทยได้ เช่น การเล่น น้ำสงกรานต์	5.00	1.00	1
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	เข้าร่วมประเพณีได้อย่างเหมาะสม	4.00	1.00	1

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมร้องเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีไทย เช่น เพลงลอยกระทง เพลงวันสงกรานต์ และดูภาพเกี่ยวกับกิจกรรมในวันประเพณีไทยต่าง ๆ จากวีดิทัศน์ รูปภาพ ฯลฯ มากที่สุด รองลงมา การเล่าเรื่องหรือนิทานเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีไทยให้เด็กฟัง เช่น ประเพณีวันลอยกระทงว่าเราลอยเพื่ออะไร

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมจัดสถานการณ์จำลองงานวันประเพณีไทยให้เด็กเข้าร่วม มากที่สุด รองลงมา การสร้างสรรค์งานศิลปะเกี่ยวกับประเพณีไทย เช่น หล่อเทียนจำนำพรรษา ประดิษฐ์กระทง

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมบอกวิธีการอนุรักษ์ประเพณีไทย มากที่สุด

ในขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมการปฏิบัติตนตามกรอบของประเพณีไทยได้ เช่น การเล่นน้ำสงกรานต์ มากที่สุด

ในขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักประเพณีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมการเข้าร่วมประเพณีได้อย่างเหมาะสม มากที่สุด

ตารางที่ 8 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	เล่าเรื่องหรือนิทานเกี่ยวกับมารยาทไทยให้เด็กฟังและใช้ ภาพประกอบการเล่า	5.00	1.00	2
2.	ให้ดูภาพมารยาทไทย เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการไหว้ มารยาทในการเดิน – ยืน – นั่ง ฯลฯ	5.00	.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ฝึกการแสดงความเคารพให้ถูกต้องและสวยงาม	5.00	.00	1
2.	ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการ สนทนา	5.00	.00	1
3.	ให้ผลัดกันเป็นผู้นำในการแสดงมารยาทหน้าชั้นเรียน	5.00	1.00	3
4.	ให้พ่อแม่เป็นแบบอย่างในการฝึกมารยาท	5.00	1.00	3
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	ให้เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นผู้มีมารยาทดีและ ชมเชยเมื่อเด็กปฏิบัติได้ถูกต้องและสวยงาม	5.00	0.25	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	เด็กแสดงออกถึงมารยาทไทยได้อย่างงดงามเหมาะสม	5.00	1.00	1
2.	กำหนดข้อตกลงของโรงเรียนในการปฏิบัติมารยาทไทย เช่น ไม่พูดคำหยาบคาย , ไม่ส่งเสียงดังในห้องเรียน	5.00	1.00	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มัธยมศึกษา	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	สังเกตการมีมารยาทที่ดีของเด็ก	5.00	.00	1

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้ดูภาพมารยาทไทย เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการไหว้ มารยาทในการเดิน – ยืน – นั่ง ฯลฯ มากที่สุด รองลงมา การเล่าเรื่องหรือนิทานเกี่ยวกับมารยาทไทยให้เด็กฟัง และใช้ภาพประกอบการเล่า

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกการแสดงความเคารพให้ถูกต้องและสวยงาม และฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการสนทนา มากที่สุด รองลงมาให้ผลัดกันเป็นผู้นำในการแสดงมารยาทหน้าชั้นเรียน ให้พ่อแม่เป็นแบบอย่างในการฝึกมารยาท

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นผู้มีมารยาทดี และชมเชยเมื่อเด็กปฏิบัติได้ถูกต้องและสวยงาม มากที่สุด

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกถึงมารยาทไทยได้อย่างงดงามเหมาะสม และกำหนดข้อตกลงของโรงเรียนในการปฏิบัติมารยาทไทย เช่น ไม่พูดคำหยาบคาย ไม่ส่งเสียงดังในห้องเรียนมากที่สุด

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยด้านการปลูกฝังให้รักมารยาทไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมการสังเกตการมีมารยาทที่ดีของเด็ก มากที่สุด

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	สนทนาเรื่องราวของอาหารไทยพร้อมแสดงภาพให้เด็กดู	4.00	1.00	1
2.	ให้เด็กชิมรสชาติอาหารไทย – ขนมไทยแล้วบอก ความรู้สึก ชอบ - ไม่ชอบ	4.00	1.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	ให้ทำอาหารไทยง่าย ๆ ที่ไม่ซับซ้อน	5.00	1.00	1
2.	ให้บอกความแตกต่างของอาหารไทยกับอาหารชาติอื่น ๆ	4.00	1.00	3
3.	เด็กแสดงการใช้อุปกรณ์ในการรับประทานอาหารไทย	4.50	1.00	2
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	บอกประโยชน์และจุดเด่นของอาหารไทยได้	4.00	1.00	1
2.	เปรียบเทียบผลดีของการใช้อุปกรณ์ในการรับประทาน อาหารไทยกับอาหารของชาติอื่น เช่น การใช้ช้อนของ ไทยกับการใช้ตะเกียบของจีน	4.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	จัดกิจกรรมสนับสนุนให้เด็กรับประทานอาหารไทย โดยการจัดงานวันอาหารไทย วันอาหารสะอาด	5.00	1.00	1
2.	ให้เด็กบอกชื่ออาหารไทยที่ชอบ	5.00	1.00	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มาตรฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	จัดกิจกรรมให้เด็กร่วมรับประทานอาหารไทยทุกสัปดาห์	4.50	1.00	1
2.	ให้เด็กรับประทานขนมไทยเป็นประจำ	4.50	1.00	1

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กชิมรสชาติอาหารไทย – ขนมไทยแล้วบอกความรู้สึก ชอบ – ไม่ชอบ มากที่สุด รองลงมา สนทนาเรื่องราวของอาหารไทยพร้อมแสดงภาพให้เด็กดู

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้ทำอาหารไทยง่าย ๆ ที่ไม่ซับซ้อน มากที่สุด รองลงมา เด็กแสดงการใช้อุปกรณ์ในการรับประทานอาหารไทย และให้บอกความแตกต่างของอาหารไทยกับอาหารชาติอื่น ๆ

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมบอกประโยชน์และจุดเด่นของอาหารไทยได้ และการเปรียบเทียบผลดีของการใช้อุปกรณ์ในการรับประทานอาหารไทยกับอาหารของชาติอื่น เช่น การใช้ช้อนของไทยกับการใช้ตะเกียบของจีน มากที่สุด

ในขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้เด็กรับประทานอาหารไทย โดยการจัดงานวันอาหารไทย วันอาหารสะอาด และให้เด็กบอกชื่ออาหารไทยที่ชอบ มากที่สุด

ในขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักอาหารไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็กโดยให้ค่า ความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กร่วมรับประทานอาหารไทยทุกสัปดาห์ และให้เด็กรับประทาน ขนมไทยเป็นประจำ มากที่สุด

ตารางที่ 10 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ลำดับที่
ขั้นการรับรู้				
1.	เล่าเรื่องการแต่งกายของคนไทยให้เด็กฟังโดยการยกตัวอย่างประกอบภาพ หรือแสดงเครื่องแต่งกายไทยของจริง	4.00	1.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	จัดนิทรรศการโดยให้เด็กช่วยกันหาภาพการแต่งกายของคนไทยมาจัดแสดง	4.00	1.00	1
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	ให้มีกิจกรรมการแต่งกายด้วยผ้าไทยสัปดาห์ละ 1 วัน	4.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	เด็กชอบการแต่งกายแบบไทยด้วยการสังเกตของครู	4.00	1.00	2
2.	เด็กเปรียบเทียบการแต่งกายที่สุภาพกับไม่สุภาพ	4.00	.00	1
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	เด็กแต่งกายสุภาพและแต่งโดยความต้องการของตนเอง	4.50	1.00	1

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมเล่าเรื่องการแต่งกายของคนไทยให้เด็กฟัง โดยการยกตัวอย่างประกอบภาพ หรือแสดงเครื่องแต่งกายไทยของจริงมากที่สุด

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การจัดนิทรรศการ โดยให้เด็กช่วยกันหาภาพการแต่งกายของคนไทยมาจัดแสดงมากที่สุด

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม การแต่งกายด้วยผ้าไทยสัปดาห์ละ 1 วัน มากที่สุด

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กเปรียบเทียบการแต่งกายที่สุภาพกับไม่สุภาพ มากที่สุด รองลงมา เด็กชอบการแต่งกายแบบไทยด้วยการสังเกตของครู

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักการแต่งกายไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมเด็กแต่งกายสุภาพ และแต่งโดยความต้องการของตนเอง มากที่สุด

ตารางที่ 11 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทย

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการรับรู้				
1.	ให้เด็กเห็นเครื่องดนตรีไทย	5.00	1.00	2
2.	ให้เด็กฟังเพลงไทย เพลงกล่อมเด็กจากเทปหรือ บรรเลงสด	5.00	.00	1
3.	ให้เด็กฟังเพลงแล้วจำแนกได้ว่าเพลงใดเป็นเพลงจาก เครื่องดนตรีไทย	4.00	.00	3
ขั้นการตอบสนอง				
1.	เด็กทดลองเล่นเครื่องดนตรีไทยชนิดง่าย เช่น กรับ ฉิ่ง ขลุ่ย ฯลฯ	5.00	0.25	1
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	ฝึกการเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีไทย	5.00	0.25	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	ให้เด็กเล่าความรู้สึกที่ได้ยินเสียงดนตรีไทย	4.50	1.00	1
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	ให้เด็กฟังดนตรีไทยทุกวัน	4.50	1.00	1

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กฟังเพลงไทย เพลงกล่อมเด็กจากเทป หรือบรรเลงสด มากที่สุด รองลงมา ให้เด็กเห็นเครื่องดนตรีไทย และให้เด็กฟังเพลงแล้วจำแนกได้ว่าเพลงใดเป็นเพลงจากเครื่องดนตรีไทย

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กทดลองเล่นเครื่องดนตรีไทยชนิดง่าย เช่น กรับ ฉิ่ง ขลุ่ย ฯลฯ มากที่สุด

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกการเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีไทย มากที่สุด

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กเล่าความรู้สึกที่ได้ยินเสียงดนตรีไทย มากที่สุด

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักดนตรีไทย ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้เด็กฟังเพลงดนตรีไทยทุกวัน มากที่สุด

ตารางที่ 12 แสดงค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่	ข้อความ	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ลำดับที่
ขั้นการรับรู้				
1.	ให้ดูภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	5.00	.00	1
2.	ครูและเด็กช่วยกันเล่าเรื่องความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น	5.00	.00	1
ขั้นการตอบสนอง				
1.	เชิญวิทยากรมาสอนวิธีการผลิตภูมิปัญญาท้องถิ่น	5.00	1.00	3
2.	เด็กได้ทดลองปฏิบัติ	5.00	.00	1
3.	พาเด็กไปทัศนศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน	5.00	.00	1
ขั้นการเห็นคุณค่า				
1.	จัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งของและผลิตผลภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เด็กเห็นและเกิดความภาคภูมิใจ	4.00	1.00	1
ขั้นการจัดระบบ				
1.	เปรียบเทียบผลิตผลของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับผลิตผลที่ผลิตโดยโรงงานอุตสาหกรรมให้เด็กเห็น	4.00	1.00	1
2.	เด็กสามารถแนะนำให้ผู้ปกครองช่วยอุดหนุนสินค้าที่ผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.00	1.00	1
3.	สนับสนุนให้เด็กมีแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างผลิตผลในท้องถิ่นของตนเอง	4.00	1.00	1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	มัธยมศึกษา	พัสัยระหว่าง ควอไทล์	ลำดับ ที่
ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย				
1.	เด็กใช้สินค้าที่ผลิตในท้องถิ่น	4.00	1.00	1

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ในขั้นการรับรู้ ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรมให้คุณภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนและให้ ครูและเด็กช่วยกันเล่าเรื่องความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น มากที่สุด

ขั้นการตอบสนอง ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติและพาเด็กไปทัศนศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน มากที่สุด รองลงมา เชิญวิทยากรมาสอนวิธีการผลิตภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นการเห็นคุณค่า ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม จัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งของและผลิตผลภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เด็กเห็นและเกิดความภาคภูมิใจมากที่สุด

ขั้นการจัดระบบ ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม เปรียบเทียบผลิตผลของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับผลิตผลที่ผลิตโดยโรงงานอุตสาหกรรม ให้เด็กเห็น เด็กสามารถแนะนำให้ผู้ปกครองช่วยอุดหนุนสินค้าที่ผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนให้เด็กมีแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างผลิตผลในท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด

ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ด้านการปลูกฝังให้รักภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นทุกกิจกรรมมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกให้เด็ก โดยให้ค่าความเห็นในการจัดกิจกรรม ให้เด็กใช้สินค้าที่ผลิตในท้องถิ่น มากที่สุด